

[Svend Nielsen.]

taget fra Lovens Bestemmelser, idet man fra Skibsrederside henviser til, at man har ført en meget udpræget solidarisk Fragtratepolitik under Besættelsen, hvorved den ene meget solidarisk har understøttet den anden, saaledes at naar den ene Reder har haft en ekstra god Fortjeneste og den anden har tjent lidt mindre, saa har man gennem en særlig Puljeordning foretaget en Udligning, saa at der skulde være blevet Tale om ensartet Fortjeneste. Jeg er ikke klar over, hvor dybt denne solidariske Fragtratepolitik stikker, men det er i hvert Fald min Opfattelse, at visse af de Lag, som nu er fritaget for at falde ind under Lovens Bestemmelser, har, det kan der næppe herske Tvivl om, haft saadanne Fortjenester, at man saa under andre Former maa tage deres økonomiske Forhold op til Undersøgelse og eventuelt gennem Beskatning lade dem afbetale til Samfundet noget af den Gæld, som deres Fortjenester i Virkeligheden betyder.

De forelagte Lovforslag omfatter baade de saakaldte odiose Virksomheder, der omfattes af Tilbagebetalingsloven, og de noget finere, der omfattes af Loven om Avancebegrænsning. For den første Kategoris Vedkommende drejer det sig i hvert Fald fortrinsvis om Virksomheder, der er oprettet efter den 9. April 1940, eller Virksomheder, der har foretaget ekstraordinære Udvidelser med Henblik paa at kunne tilfredsstille Tyskernes Ønsker om at faa produceret mest muligt her i Danmark, at kunne udnytte det danske Produktionsapparat i fuld Udstrækning. I Lovforslaget om Tilbagebetaling bestemmes det, at saadanne Virksomheder, for saa vidt deres Produktion inden for et Regnskabsaar med over Halvdelen er gaaet til Tyskerne, skal tilbagebetale deres fulde Fortjeneste paa tyske Arbejder. Jeg finder, at denne Bestemmelse er yderst rimelig. Det er Folk, der har spekuleret, direkte spekuleret i Arbejde for Tyskerne, og de maa givetvis af med Fortjenesten. Har disse Virksomheders Produktion til Tyskerne kun udgjort op til $\frac{3}{10}$ af deres samlede Produktion, faar de Ret til at beholde 2 pCt. af det Beløb, hvormed Nettofortjenesten har overstegit Kostprisen, det vil sige, at ingen af de omtalte Virksomheder faar Tilladelse til at beholde, hvad der ligger ud over 2 pCt. af det Beløb, Nettofortjenesten ligger over Kostprisen. Disse Bestemmelser forekommer mig at være antagelige. Men der er mindre Plan i, at det i Forslagets § 3, Stk. 2, bestemmes, at har nogen af disse Virksomheder udført det tyske Arbejde efter Ordre

eller Anvisning af lovlig dansk Myndighed, har de Tilladelse til at beholde en Nettofortjeneste paa 4 pCt. af Kostprisen. Denne Bestemmelse finder jeg ganske urimelig. Det vil i Praksis sige, at har man f. Eks. tjent 7 Mill. Kr. paa Arbejde for Tyskerne og man falder ind under denne nævnte Bestemmelse i Loven, saa faar man Ret til at beholde ca. 4 Mill. Kr. Jeg finder, at giver man Tilladelse til saa stor en Fortjeneste, saa har man helt og holdent brudt med Princippet: ingen maa være blevet rigere paa Krigen. Det er absolut forkert at give Tilladelse til saa stor en Fortjenestemargen, og det er min Hovedanke imod Lovforslaget. Det er ikke Spørgsmaalet om, hvorvidt man har faaet Tilladelse eller ikke har faaet Tilladelse, der her alene maa være afgørende, det er ogsaa, hvad man har tjent paa Krigen. Fra lovlig dansk Myndigheds Side har man jo ved forskellige Lejligheder gjort opmærksom paa, at man ofte har befundet sig i en Tvangssituation, at man ofte har været nødt til at give Tilladelse til visse Ting, som man ikke vilde have givet Tilladelse til, for saa vidt Landet ikke var besat, og naar det er Tilfældet i visse Situationer, har man jo ogsaa kunnet komme ud for noget lignende i de Tilfælde, der her er Tale om, og saa bliver Bestemmelsen endnu mere urimelig.

Den samme Anke vil jeg rette imod Avancebegrænsningsloven, hvori det bestemmes, at alle Virksomheder uden Undtagelse, der falder ind under denne Lovs Bestemmelser, faar Ret til at beholde de omtalte 4 pCt., altsaa over Halvdelen af Fortjenesten. For Handelsfirmaer bestemmes, at de faar Ret til at beholde 60 pCt. af den sædvanlige Avance inden for de enkelte Brancher. Jeg finder, at den Fortjenstemargen, der her er Tale om, absolut bør nedsættes, hvis ikke denne Lovgivning bare skal være en Slags Skueret for Folket, i hvert Fald en Skueret for den Del af Lovgivningens Vedkommende, der omfatter de Virksomheder, der faar Ret til at beholde over 4 pCt. eller over Halvdelen af det, man har tjent paa decideret Arbejde for Tyskerne. Jeg har ikke noget imod, at man tager et rimeligt Hensyn til Smaa-handværkerne o. lign., og jeg er under Udvalgsbehandlingen gaaet ind for, at man undertog en samlet Omsætning paa Arbejde for Tyskerne paa op til 50 000 Kr. fra Tilbagebetaling. Men jeg finder det absolut skændigt, om nogen af de store Foretagender, herunder muligvis visse af de store Entreprenørfirmaer, med Millionfortjenester skulde faa Lov til at beholde Millionbeløb af den